

fortræffeligt det Hele iøvrigt kan være, og jeg skal ikke dable det. synes jeg dog, at det kan man ikke mene, at det er „en nøie Efterfølgelse af de til Grund for Bevillingerne liggende Forudsætninger,“ som just bringes til veie ved, at en saadan Sag ikke engang giver Anledning til nogen Misbilligelse. Jeg misbilliger, som sagt ikke, at denne Sag ikke giver Anledning til Misbilligelse; men jeg nærer heller ikke nogen Illusion om, at vi skulde ved vor Afholdenhed fremkalde en stærk Bestræbelse og paalægge en stor Dvang med Hensyn til en nøie Efterlevelse af Bevillingerne. Heller ikke kan jeg sige, at Ansætteligheden i Regnskaberne i høi Grad fremmes ved adskillige af de Bemærkninger, der gjøres, og endnu mindre ved dem, der ikke gjøres; men, som sagt, dette Punkt skal jeg alene berøre og derefter gaae bort fra. Jeg mener, at det er meget uretfærdigt, naar man vil fremkalde den Tro, som Mange jo allerede iforveien ere meget tilbøielige til at nære, at Rigsdagens Behandling af finansielle Sager skulde staae i et saa glimrende Lys, især naar man sammenlignede den med den tidligere sørgelige Behandling af saadanne Sager under Rigsraadet. Det troer jeg er ganske urigtigt. Jeg vil imidlertid paa ingen Maade gaae ind paa denne Discussion her, men blot sige, at min Mening, der er bekjendt for Alle, er den, at vort finansielle System er slet, og det i alle Retninger, og at det, vi havde under Rigsraadet, var mange Gange bedre, maaffee ikke fuldendt, men i hvert Fald et System, som havde Spiren i sig til at blive et solid og godt System. Jeg troer ogsaa, at, naar man nærmere vil see efter, vil man finde, at der er gaaet en ret god Aand gennem den Finantsforvaltning, som blev controlleret af Rigsraadet. Lad mig endnu blot tilføie, at disse Statsregnskaber, som vi nu ere saa overmaade fornøiede ved at have faaet i en Form, der ganske vist ogsaa fortjener en stor Deel af den Roes, der ydes dem, ere udviklede og opdragne under dette Tilsyn fra Rigsraadets Side, under den Finantsbestyrelse, som fandtes under Rigsraadets Control, og jeg vil blot ønske, at Traditionen endnu vil være saa stærk, at de, efterat de engang have

faaet denne hensigtsmæssige Form, ogsaa ville bevare den under det Tilsyn, vi nu yde. Jeg tilstaaer, at jeg i flere Retninger allerede begynder at skimte ligesom et Tilbagefald, og jeg skal tillade mig at fremhøve et Par Punkter, naar vi komme til dem, for noget nærmere at begrunde dette. Men hermed skal jeg lade dette ligge. Det er blot en Slags Reservation fra min Side af min Opfattelse, som jeg ikke vil tilbageholde. Iøvrigt skal det være langt fra mig paa dette Sted og paa denne Tid at ville reise nogen vidtløftig Discussion om disse Forhold. Det er blot den første Deel af Bemærkningen om den store Vidtløftighed og Udførlighed, der findes ved Statsrevisionsarbejderne, der har vakt min store Betænktheds. Ganste vist kan der være en Vidtløftighed og Udførlighed, som er aldeles overflødig, og som derfor ogsaa er skadelig; men man maa tage sig iagt for, at man ikke ved den idelige Henvisning til, at Behandlingen af disse Sager er for stor og for udførlig, fremkalder den modsatte Udelighed, fremkalder en saa kortfattet og en saa intetsigende Behandling af Statsregnskaberne, at den hele Nytte, som er og kan være derved, ganske falder bort. Skal jeg nemlig sige, hvilken Nytte der er derved, og den er ganske sikkert ikke at foragte, saa er det den, at vi derigennem fremtvinge for Offentlighedens Belysning en heel Mængde Forhold, som ellers vilde gaae upaatalte hen; det er i denne Control, i denne Offentlighedens Control, at jeg seer den væsentligste Betydning af den hele Virksomhed. Men derefter er det jo dog aabenbart, at det ikke paa nogen Maade kan siges til Statsrevisoren, at den skal holde sig fra en videregaaende Behandling af Poster, som ikke give Anledning til Indstilling, eller hvor der ikke fremtræder Uregelmæssigheder eller Afvigelser imellem Regnskab og Bevilling. Lad os engang forudsætte, at et Regnskab var i den ideale Orden, eller idetmindste forsaavidt i den ideale Orden, at der virkelig ikke var et eneste Sted i det hele Regnskab, hvor der fandtes nogen som helst grundet Anledning til at indstille noget Punkt til vor Beslutning; vilde saa Resultatet deraf være, at vi ingen Betænkning